

Téli felkészülés

Beköszöntött az őszi és lassan a tél is itt van már, ezért felhívjuk a közlekedők figyelmét a megváltozott időjárási-, és útvízviszonyokra. A létrejött helyzetet meg kell szoknunk, nem úgy tapad a gumi, mint nyáron, a fékhatás másabb, mint száraz időben. **Vannak olyan helyzetek, amelyre nem lehet felkészülni, csak a figyelmes, meggondolt, óvatos vezetés a helyes magatartás.**

A köd a fagyval párosulva fokozott veszélyt jelent, hiszen méginkább kiszámíthatatlanná válik a kocsi. Az ónos szitálás, az ónos eső egyaránt réme az autósoknak és gyalogosoknak, hiszen irányíthatatlanná válik mindenféle mozgás. Fokozott tehát a balesetveszély!

A balesetek megelőzésének legfontosabb tényezője az emberi figyelem, a sebesség helyes megválasztása, a tolerancia, és a veszélyhelyzetekben a helyes cselekvés. A járműben ülők védelmét elsődlegesen az aktív biztonsági eszközök határozzák meg, ilyen a jól működő fék-, és kormányberendezés. További fontos tényező még, a féklámpák, a világító és irányjelző készülékek és az évszaknak megfelelő gumibroncsok állapota. A téli gumiknál a gumik tapadása, vízvezetése sokkal jobb, ezáltal az autó jobban irányítható.

Érdemes az autó elektromos berendezéseit átvizsgáltatni, mivel fokozottabb a megterhelés az őszi-téli időszakban. Az esti sötétedés hamarabb kezdődik, párás ködös idő miatt többet kell az autó lámpáit használni. A belső fűtés és a szélvédőfűtés is megterheli az elektromos hálózatot.

A biztonsági felkészítés közül kiemelendő:

- Fékrendszer átvizsgálása
- Gumik állapotának megvizsgálása, lehetőleg téli gumira való átszerelése
- Légnyomás mérés a gumibroncsokban
- Lengéscsillapítók állapotának vizsgálata
- Kormánymű állapota (túl nagy holtjáték esetén csúszós úton labilissá teheti a járművet)
- Futómű és gömbfejek teljes átvizsgálása
- Világítóberendezések átvizsgálása

Üzembiztonság szempontjából kiemelendő:

- Az akkumulátor ellenőrzése (ne fagyjon bele a víz)
- Téli ablakmosó koncentrátummal való feltöltés (a fényszóró búránál is)
- Hűtőfolyadék ellenőrzése minimum –20 celsius fokot bírjon
- A motorban, hajtóműben a nyári sűrűbb minőségű olajat le kell cserélni téli vékonyabb minőségű olajra
- Lehetőség szerint a fékolajat is le kell cserélni
- Téli időszakban a kéziféket leállás esetén nem érdemes használni, mert befagyhat

A megváltozott időjárási és útvízviszonyok miatt a következőket tanácsoljuk a járművezetőknek:

- A járművezető óvatosabb kormányozásokat kell, hogy végezzen, továbbá óvatosan kell, hogy kezelje a féket az esetleges megcsúszások illetve megpördülések, az úton való keresztbefordulások elkerülése végett.
  - A követési távolságot a duplájára kell megnövelni.
  - Sűrű köd esetén amennyiben lehetséges használjunk ködfényszórót
  - Ha az autó megcsúszik, óvatos kormányozatokkal, enyhe fékezéssel vagy kicsi gázadással korrigálhatjuk a jármű egyenesbe hozatalát
  - Nagyon fontos az útvízviszonyoknak megfelelő haladási sebesség megválasztása
  - Blokkoló fék használatát mellőzni kell – feltéve ha nincs ABS blokkolásgátló -, mert irányíthatatlanná válik az autó, ezért szakaszosan kell fékezni
  - Sokkal nagyobb türelem és még nagyobb figyelmességre, illetve koncentrációra van szükség az őszi és téli közlekedés során
- Tanácsainkat megfogadva mindenkinek balesetmentes közlekedést kíván a

Szarvasi Városi Baleset-megelőzési Bizottság és a Szarvasi Rendőrkapitányság.

Kunos András (1912–2006)

A Ki kicsoda? a következő tömör szöveget írta Róla 2000-ben: Galgóc, Nyitra m. 1912. nov. 20. ny. középiskolai tanár. **Szülei:** K. János, Grünwald Erzsébet. **Felesége:** Sikari Kovács Margit. **Gyermeke:** K. András. **Iskolái:** Ált. Iskola, Mosonmagyaróvár, 1923; Kegyes Tanítórendi Gimnázium, Mosonmagyaróvár, 1931; Pázmány Péter Tudományegyetem, 1938, matematika-fizika szakos középiskolai tanár. **Pályája:** 1940–45-ig a Rimaszombati Egyesült Protestáns Gimnázium, 1947–77-ig, nyugdíjba vonulásáig a Vajda Péter Gimn. tanára, munkaközösség-vezető. **Kitüntetései:** 1950: A Közoktatás Kiváló Dolgozója; 1977: Kiváló Tanár. **Kedvtelése:** olvasás.

Most hozzá kell írunk: Elhunyt 2006. október 29. Szarvas.

Ennyi lenne egy életút? Ennyi is meg nem is. Nemzedékének utolsó tagja távozott a gimnázium tanestületéből. Az iskolában ő volt „a” KUNOS TANÁR ÚR, így, csupa nagybetűvel. A TEKINTÉLY. Pedig fizikai adottságai nem határozták ezt meg. Alacsony volt, gyors mozgású, gyors beszédű. Ezek nem az ideális tanár tulajdonságai. És mégis... Mi volt a titka?

Mindenkinek – kollégáknak, tanulóknak – „csak” Bandi bácsi volt. Példamutatással nevelt, szankciók nélkül. Magyarzatában minden szónak fontos helye és jelentése volt. A diákok itták szavait. Órák előtt megkeresték a szertárban, és felajánlották segítségüket a fizikai kísérletek előkészítéséhez. A szertárosi munka kitüntetésnek számított. Bár nem voltam diákja, a szertárunk diákként is jól ismertem és tiszteltem.

Amikor a gimnázium tanestületébe kerültem – 1954-ben – azonnal barátságába fogadtam. Másfél évtizedes tanári gyakorlatával, tudásával, közvetlenségével – mint munkaközösség-vezető – baráti hangulatot teremtett a matematika-fizika szakosok között. Mindenki természetesen tartotta, hogy segítse a másikat, és ha kell, tanácsot kérjen másoktól. Ő is kérdezett. Ennek a szellemnek is köszönhető, hogy a matematika- és a fizikaoktatás színvonala egyre emelkedett, ezt a felvételi vizsgákon elért egyre javuló eredmények is bizonyították.

Iskolán kívül is szívesen találkozott kollégáival. Ilyenkor élvezettel hallgattuk történeteit.

Fiatal korában – barátaival – az Alpokon keresztül elkerekedett Olaszországba.

Megjárta a háború viharait és a fogság poklait. Fejlővést kapott, elájult. Amikor magához tért, és hallotta, hogy az orosz katonák közelednek, halottnak tetette magát. Aztán mégis fogságba esett. Megtanulta, hogyan lehet túlélni a túlélhetlent. Szűkös kenyéradagjából mindennap félretett egy keveset, hogy biztosítsa a túlélést – legalább egy nappal –, akkor is, ha másnap nem kapnak kenyert. Testét igyekezett szinten tartani. Nem lehetett távot futni, hát futott helyben, nem lehetett gimnasztikázni, akkor az ujjáival gimnasztikázott. És túlélte. Amikor gyökereit, szülőföldjét elvesztette, Szarvasra költözött. Új gyökereket eresztetett: szarvasi lett, több generáció tanára: 30 évig a Vajda Péter Gimnáziumban tanított.

Kivárta a családi boldogságot is. Bandi bácsit és Margit nénit, a Tanítóképző legendás testnevelő tanárát, házasságuk után már csak együtt emlegették. Több mint fél évszázadot töltöttek harmonikus házasságban.

Nyugdíjba vonulása után sem szakadt el a tanítástól. Még 88 évesen is készített fel diákokat az érettségi és felvételi vizsgákra. Gyakran lehetett látni az utcákon, ahogy fúrge léptivel siet az ebédért. El-eljárt a Városi Kamarazenekar fellépéseire, örült az együttes sikereinek, hiszen Bandi fia is a zenekar tagja. És megérte unokái sikereit is.

Aztán őt is legyőzte az idő. Élt 94 esztendő.

Búcsúzunk Tőle kollégái és egykori diákjai nevében:

*Kurucz Mihály
Dr. Kutas Ferenc*